Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка

ЖУРНАЛИ
першої половини XX століття
у фонді відділу «Україніка» ім. Т. Г. Шевченка

Віртуальна виставка

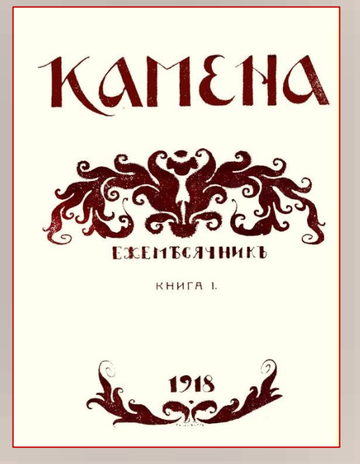

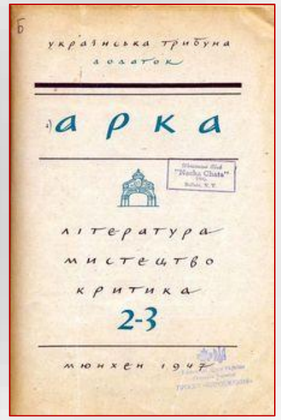

2025

Розглянуто вітчизняні та закордонні українські журнали, що зберігаються в підсобному фонді відділу. Подано фактографічні довідки про них, наведено стислу бібліографію.

Укладання та дизайн: Олена Дмитрієва, головна бібліотекарка відділу «Україніка» ім. Т. Г. Шевченка.

Редактор Алла Миколюк

Зміст:

- **На початку нового століття:**

  харківські журнали 1910-х років

- **Час несправджених надій:**

  радянські журнали 1920–1930-х років

- **В еміграції:**

  закордонні українські журнали 1940-х років

Журнал

– періодичне друковане видання у вигляді книжки.

Таке коротке визначення цьому засобу масової інформації подано у «Великому тлумачному словнику сучасної української мови» (Київ, 2003).

Насправді зі сторінок збережених у комплектах і підшивках журналів постають час та його неповторні риси, трагічні та величні сторінки історії, звершення й помилки, радість і тривога людського буття.

Журнальний фонд
відділу «Україніка» ім. Т. Г. Шевченка
нараховує понад
50 найменувань часописів
від 1911 року до наших днів.

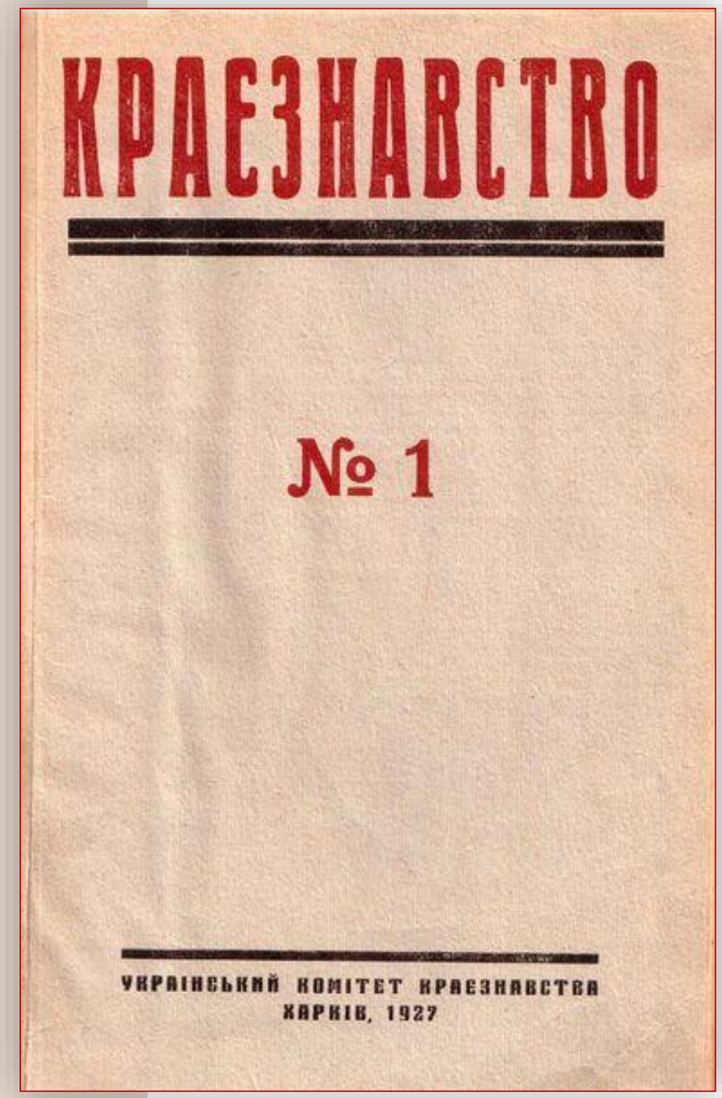

На початку нового століття: харківські журнали 1910-х років

Політичні події в Російській імперії на початку XX ст., спрощення процедури отримання дозволу на видання часописів, збільшення кількості професійних журналістів сприяли виникненню в тогочасному Харкові великої кількості газет і журналів різноманітної тематики. Проте їх вихід у світ часто носив несистематичний характер, а комплекти іноді представлені кількома числами та через невеликі наклади відсутні в більшості бібліотек України. Деякі з таких видань зберігаються у фонді відділу «Україніка».

«Другъ искусства»

Щотижневий журнал з питань театрального та інших видів мистецтва. Видавався в лютому–травні 1913 р. Редагував Марк Любарський, видавець – Іван Бойко. Із часописом співпрацювали літератор, земський та освітній діяч Іван Білоконський, художники Григорій Каменєв (Гаррі) і Микола Саввін, фотограф Михайло Лещинський та ін.

Журнал публікував матеріали про діяльність харківських театрів і виступи гастролерів, хроніку мистецького життя інших міст Російської імперії та закордону, а також новини спорту й моди, рекламні оголошення. Друкувалися статті, присвячені українському мистецтву. Вийшло 9 номерів.

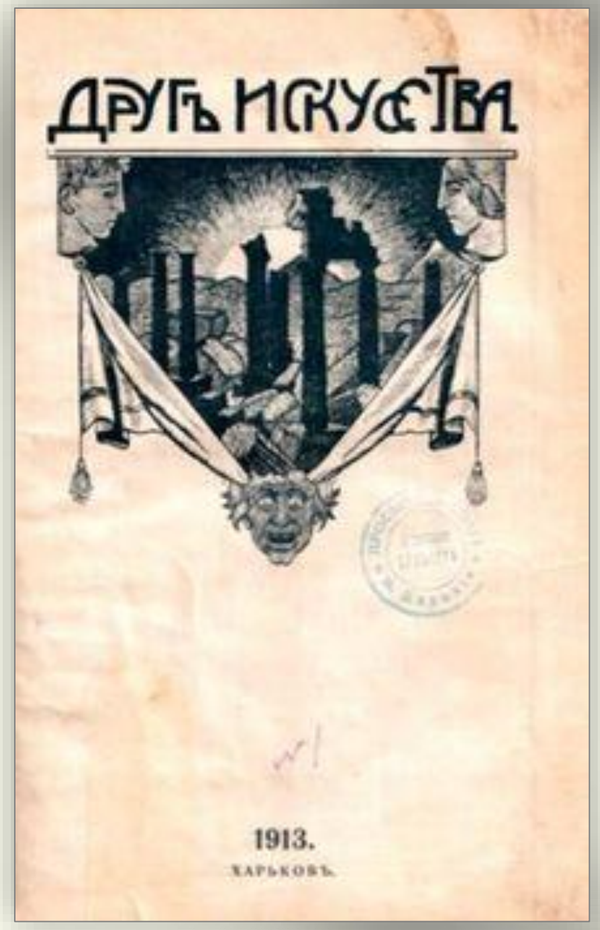

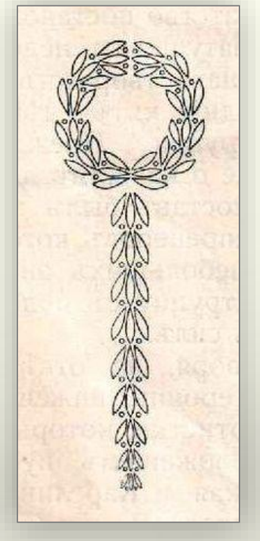

«Друг искусства»

Наявність у фонді відділу «Україніка»: 1913, №№ 1–3.

Журнал в електронній колекції «Літературно-мистецькі журнали Харкова першої третини XX століття» https://collection.korolenko.kharkov.com/kolekcija/drug-yskusstva.

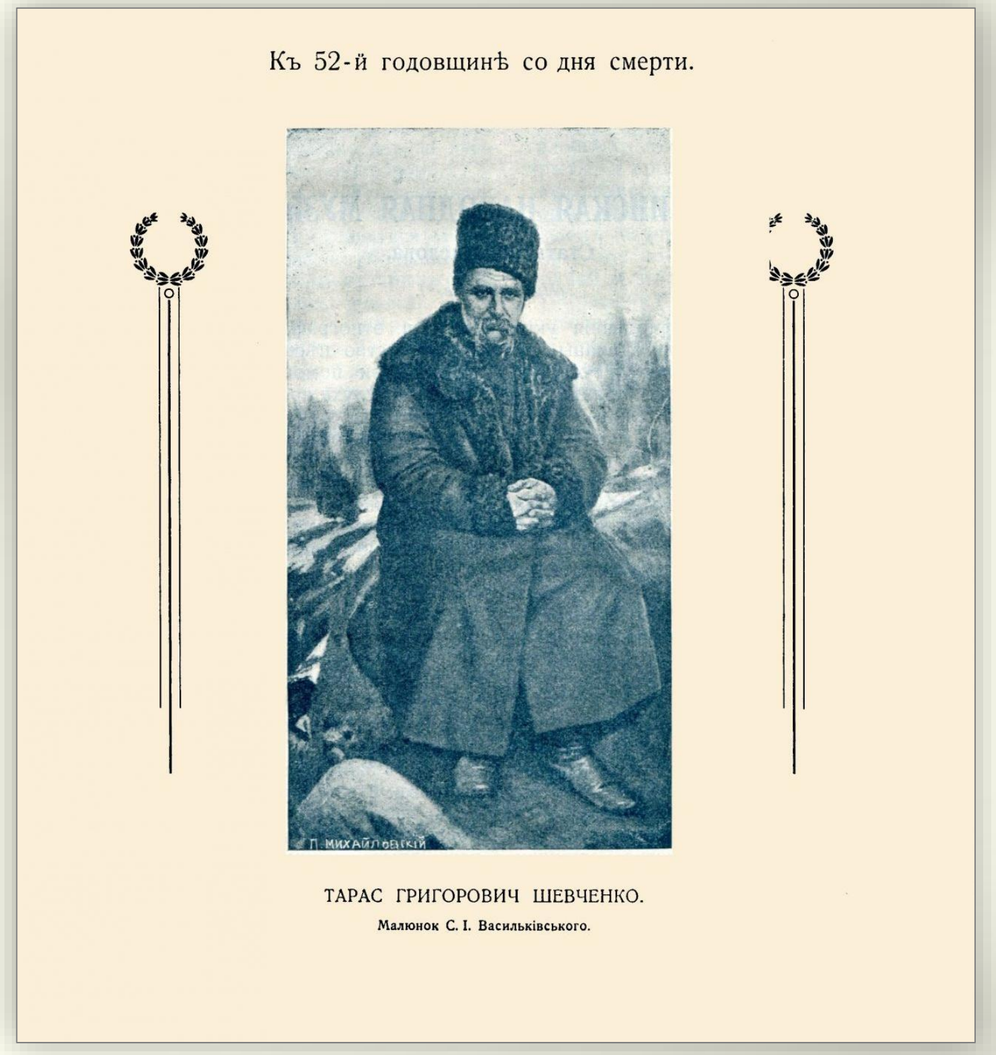
Къ 52-й годовщинѣ со дня смерти.

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО.

Малюнок С. І. Васильківського.

Літ.: Лабінський М. Г. «Друг искусства» / М. Г. Лабінський // Енциклопедія Сучасної України / Нац. акад. наук України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енцикл. дослідж. НАН України. – Київ, 2008. – Т. 8. – С. 426.

«Сириус»

Двотижневий літературно-мистецький журнал. Перший номер вийшов у березні 1916 р., відомостей про інші номери не знайдено. Редагував часопис історик і політичний діяч Валентин Рожицин, видавець – Юхим Шик. У журналі надруковані твори Георгія Шенгелі, Олександра Гатова, Юлії Соколовської та інших літераторів.

„Сиріусъ“

ДВУХНЕДѢЛЬНЫЙ ЖУРНАЛЪ
ПОЭЗІИ, КРИТИКИ И ИСКУССТВА.

№ 1. „ОРХИДЕЯ“ Мартъ 1916 г.

СОДЕРЖАНІЕ:

Отъ Редакціи. Георгій Шенгели: *„Улицы лязгно бряцали“... Изъ цикла „Творимые раи“.* М. Юматовъ: *Вечерній разговоръ (Capriccio).* Александръ Гатовъ: *Манифестація въ Парижѣ; Про ежика; „Маленькій томикъ Ахматовой“...* Валентинъ Рожицынъ: *Птица-тоска (о стихахъ А. Ахматовой).* Георгій Шенгели: *Жизнь—науки.* Демаръ Ц.: *На башнѣ; Рыцари Синяго Озера.* Г. Загревсъ: *„Это было въ Лазоріи“...* Виталій Рыжковъ: *О себѣ самомъ и о мірѣ вообще.* Атта-Троль: *Урбанизмъ.* Эльпиника: *Сказочка о стыдливой Коломбинѣ.* Юлія Соколовская: *Въ храмѣ.*

ИЗДАЕТСЯ
въ г. Харьковѣ Е. Р. ШИКОМЪ.

Цѣна у газетчиковъ и на станціяхъ жел. дор. 25 коп.

Залъ Общественной Библіотеки.

Лекціи поэта К. Д. БАЛЬМОНТА.

Во вторникъ, 1-го марта

„ВЕЧЕРЪ СКАЗОКЪ МАОРИ и САМОА“.

Программа: 1. Голоса Океаніи. 2. Небо и земля. 3. Первый человѣкъ. 4. Трое влюбленныхъ. 5. Сказка дѣтей и родителей. 6. Гордая сила. 7. Прощальный взглядъ.

Въ среду, 2-го марта

ЛИКИ ЖЕНЩИНЫ

въ поэзіи и жизни.

Программа: 1. Женщина мгновенія и женщина жизни. 2. Злыя слова о женщинѣ. 3. Брингильдъ и Гудрунъ. 4. Трагедія любви. 5. Демоническіе лики. 6. Португальская монахиня и испанская инокиня. 7. Елена Эдлинская. 8. Женщины ведущія и уводящія. 9. Свѣтильникъ вѣковъ и сердецъ. 10. Женщина какъ высшая ступень.

Билеты продаются въ Обществ. библіот. сегодня отъ 11-ти до 1 час. и отъ 4-хъ до 6 час.

«Сириус»

Городской Театръ.
12 гастролей оперетты ЗОНЪ.
РЕПЕРТУАРЪ:
1-го марта—Принцесса Долларовъ, 2-го—Графъ Люксембургъ, 3-го—Ярмарка невѣстъ, 4-го—Идеальная жена, 5-го—Польская кровь, 6-го—Король скрипачей.
Начало въ 8 ч. веч. Касса открыта съ 11 до 2-хъ и съ 5 до 8 ч.
Главн. капельм. Ф. Валентетти.
Главн. режисс. И. И. Кри

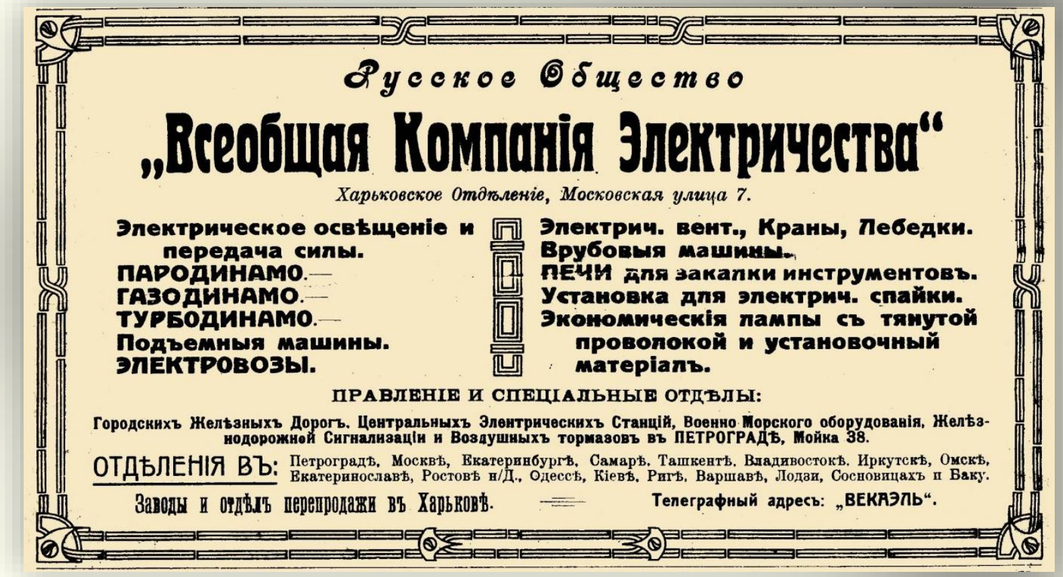
Русское Общество
„Всеобщая Компанія Электричества“
Харьковское Отдѣленіе, Московская улица 7.
Электрическое освѣщеніе и передача силы.
ПАРОДИНАМО.—
ГАЗОДИНАМО.—
ТУРБОДИНАМО.—
Подъемныя машины.
ЭЛЕКТРОВОЗЫ.
Электрич. вент., Краны, Лебедки.
Врубовыя машины.
ПЕЧИ для закалки инструментовъ.
Установка для электрич. спайки.
Экономическія лампы съ тянутой проволокой и установочный матеріалъ.
ПРАВЛЕНІЕ И СПЕЦІАЛЬНЫЕ ОТДѢЛЫ:
Городскихъ Желѣзныхъ Дорогъ. Центральныхъ Электрическихъ Станцій, Военно Морского оборудованія, Желѣзнодорожной Сигнализаціи и Воздушныхъ тормазовъ въ ПЕТРОГРАДѢ, Мойка 38.
ОТДѢЛЕНІЯ ВЪ: Петроградѣ, Москвѣ, Екатеринбургѣ, Самарѣ, Ташкентѣ, Владивостокѣ, Иркутскѣ, Омскѣ, Екатеринославѣ, Ростовѣ н/Д., Одессѣ, Кіевѣ, Ригѣ, Варшавѣ, Лодзи, Сосновицахъ и Баку.
Заводы и отдѣлъ перепродажи въ Харьковѣ.
Телеграфный адресъ: „ВЕКАЭЛЬ“.

Рекламні оголошення на сторінках журналу

Театръ Коммерческаго Клуба.
Гастроли Еврейской Труппы А. ФИШЗОНА и Г. КУРЛЯНДА при участіи Пепы Липенонъ
1 марта – Ди Фрейлихе Кобцунымъ.
2—3-го марта—Хацкеле Колбойникъ.
4-го марта—Ицыкелъ Вылъ Хасене Убенъ.
Готовится съ участіемъ Пепы ЛИПЕНОНЪ и В. А ЗАСЛАВСКОЙ.
Генендель Инъ Парижъ.
Дусъ Фрейлихе Бухерелъ.
Янкель Шолтыкъ.
Генцвингене Хасене.
Гехаптъ Деймъ Татенъ.

Наявність у фонді відділу «Україніка»: 1916, № 1.

Журнал в електронній колекції

«Літературно-мистецькі журнали Харкова першої третини XX століття»

https://collection.korolenko.kharkov.com/kolekcija/syryus.

«Тяжелее воздуха»

Друкований орган повітроплавального відділу Харківського відділення Імператорського російського технічного товариства (ІРТТ). Видавався з вересня 1911 до 1913 р. Редагував журнал секретар відділення Григорій Окулич-Козарін.

I-й годъ изданія. № 1-й. 1 сентября 1911 г.

ТЯЖЕЛѢЕ ВОЗДУХА

„Le plus lourd que l'air".

Органъ Воздухоплавательнаго Отдѣла

ХАРЬКОВСКАГО ОТДѢЛЕНІЯ

Императорскаго Русскаго Технического Общества,

подъ редакціей Г. Л. Окуличъ-Козарина.

Редакція и контора: Бюро Х. О. Техническаго Общества. Харьковъ, Сумская, № 18. Пріемъ отъ 2½ до 3 час. дня, кромѣ субботы, воскресныхъ и праздничныхъ дней. Телефонъ редактора № 18—30.

Условія подписки: на годъ—5 р. (для членовъ О-ва 3 р.); на ½ г.—3 р. (для членовъ О-ва—2 р.); отдѣльн. № 10 к. (для членовъ О-ва 5 коп.)

ОБЪЯВЛЕНІЯ: 1 стран. .....15 руб. ½ » ..... 9 » ¼ » ..... 5 » ⅛ » ..... 3 » Впереди текста на 30% дороже. Годичнымъ скидка по соглашенію.

Въ журналѣ принимаютъ участіе: Лѣбатросъ, В. И. Бегтровъ, В. П. Вьюшковъ, Н. Ф. фонъ-Дитмаръ, Я. М. Ильевъ, Р. И. Лагуновъ, Я. К. Лелье, В. Е. Мороховецъ, Н. С. Никитинъ, полк. ген. штаба С. И. Одинцовъ, Г. Л. Окуличъ-Козаринъ, Пессимистъ, В. Б. Рюминъ, И. И. Сикорскій, Я. Смоляновъ, военный летчикъ И. Н. Туношенскій и др.

Первая Авіаціонная Выставка

въ Харьковѣ,

организованная Воздухоплавательнымъ Отдѣломъ Харьк. Отд. Императорскаго Русскаго Технического Общества, открыта съ 23 августа с. г. Сумская, 18 съ 11 час. утра до 10 час. веч. Входъ: 30 к., съ учащихся—20 к.

ПО ВЕЧЕРАМЪ ЛЕКЦІИ ОБЪ АВІАЦІИ.

На сторінках часопису друкувалися науково-теоретичні статті вчених та інженерів, що супроводжувалися кресленниками, схемами та фотографіями. Утім, одним із головних завдань видання була популяризація ідеї повітроплавання. У розділі хроніки широко висвітлювалося авіаційне життя в Російській імперії, зокрема в Харкові, та за кордоном.

I-й годъ изданія. № 2-й. 15 сентября 1911 г.

ТЯЖЕЛѢЕ ВОЗДУХА

Le „Plus lourd que l'air".

Органъ Воздухоплавательнаго Отдѣла

ХАРЬКОВСКАГО ОТДѢЛЕНІЯ

Императорскаго Русскаго Технического Общества,

подъ редакціей Г. Л. Окуличъ-Козарина.

Конструкторъ летательныхъ машинъ И. И. Сикорскій (×)

на выставкѣ воздухоплавательнаго отдѣла Харьковск. Отдѣл. Императорскаго Русскаго Технического Общества.

Съ фот. А. Вернеръ.

Въ № 3 „Тяжелѣе Воздуха" будетъ напечатана статья Д. К. Педаева „Авіаторъ и погода".

Харьковъ, Типографія „Утро" Л. Л. Жидскаго, Соляниковскій пер., № 12.

У березні 1914 р. Харківське відділення ІРТТ ухвалило рішення про припинення виходу журналу за браком коштів. Усього вийшло 23 номери (8 – у 1911 р., 12 – у 1912 р., 3 – у 1913 р.).

«Тяжелее воздуха»

Наявність у фонді відділу «Україніка»: 1911, №№ 1–8.

Літ.: Кушлакова Н. М. Часопис «Тяжелее воздуха» як джерело до вивчення історії вітчизняного повітроплавання / Н. М. Кушлакова, В. С. Савчук, О. Л. Рябченко // Рукописна та книжкова спадщина України : археогр. дослідж. унік. арх. та бібл. фондів / Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2022. – Вип. 29. – С. 242–262. – URI: https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10038 ; Окулич-Козарин О. Тяжелее воздуха / О. Окулич-Козарин // Крас. знамя. – 1964. – 9 дек.

Открыта подписка на 1912 годъ

(2-й годъ изданія)

на научно-популярный авіаціонный иллюстрированный журналъ

„ТЯЖЕЛѢЕ ВОЗДУХА“

(Органъ Воздухоплавательнаго Отдѣла Харьковскаго отдѣленія ИМПЕРАТОРСКАГО Русскаго Техническаго Общества).

Журналъ выходитъ отдѣльными книгами не менѣе двухъ разъ въ мѣсяцъ, содержитъ много иллюстрацій и политипажей.

Въ журналѣ принимаютъ участіе:

Альбатросъ (Вѣна), инж. В. И. Бегтровъ, Б. П. Бергъ, инж.-техн. В. П. Вьюшковъ, Ф. Герасимовъ (Парижъ), инж. Н. Ф. фонъ-Дитмаръ, пр. харьковск. технолог. ин-та А. М. Ильевъ, Д. А. Кутневичъ, инженеръ А. К. Лелье, д-ръ П. И. Мей, инж. В. Е. Мороховецъ, Н. С. Никитинъ, полковникъ генер. штаба С. И. Одинцовъ, Г. Л. Окуличъ-Козаринъ, зав. унив. метеорол. станціей Д. К. Педаевъ, В. Н. Переверзевъ (Парижъ), Пессимистъ, инж.-техн. В. В. Рюминъ (старшій), авіаторъ-конструкторъ И. И. Сикорскій, А. Смоляновъ, военный летчикъ И. Н. Туношенскій и др.

Собственные корреспонденты—фотографы изъ крупныхъ авіаціонныхъ центровъ. .

Редакція и контора—бюро Харьковскаго отдѣленія ИМПЕРАТОРСКАГО Русскаго Техническаго О-ва:

ХАРЬКОВЪ, СУМСКАЯ, 18.

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ:

На годъ—5 руб. (для членовъ Общества—3 руб.).
На 1/2 года—3 руб. „ „ „ —2 „

ОТДѢЛЬНЫЙ НОМЕРЪ 10 КОП.

Редакторъ Г. Л. Окуличъ-Козаринъ.

№ 8. ТЯЖЕЛѢЕ ВОЗДУХА. 11

„ВЫШЕ ОБЛАКА ХОДЯЧАГО, ВЫШЕ СОЛНЦА СТОЯЧАГО“

АЭРО-БАЛЪ.

28-го ноября въ залахъ Харьковскаго Коммерческаго Клуба состоялся первый въ Харьковѣ „Аэро-балъ“, организованный Воздухоплавательнымъ Отдѣломъ Харьк. Отд. И. Р. Т. О.

Устроителями вечера были приложены всѣ старанія къ тому, чтобы вечеръ былъ интересенъ и оригиналенъ. Зрительный залъ опернаго театра былъ декорированъ красивыми щитами; въ фойэ были интересные кіоски. У входа въ театръ развѣвались знамена: флаги изъ красной и желтой матеріи съ чернымъ крыломъ, на которомъ рельефно вырисовывался государственный гербъ. Масса зелени (художественныя гирлянды) дѣлала залы чрезвычайно эффектными и красивыми.

Час несправджених надій: радянські журнали 1920–1930-х років

У фонді відділу «Україніка» широко представлені журнали перших років радянської влади та періоду Розстріляного відродження. Це, зокрема, суспільно-політичний часопис «Життя й революція» (1925–1934), універсальний «Всесвіт» (1925–1934), літературно-мистецькі «Червоний шлях» (1923–1936), «Шляхи мистецтва» (1921–1923), «Театр, литература, музыка, балет, графика, живопись, кино» (1922), «Радянський театр» (1929–1931) та ін. Деякі часописи, наприклад «Червоний шлях» та «Літературний ярмарок», були передані до «Україніки» на початку 1990-х років з фонду спеціального зберігання (так званого «спецхрану»).

«Краєзнавство»

Друкований орган Українського комітету краєзнавства. Видавався в Харкові у 1927–1930 рр. Одним із головних завдань було координування дій у масовому краєзнавчому русі.

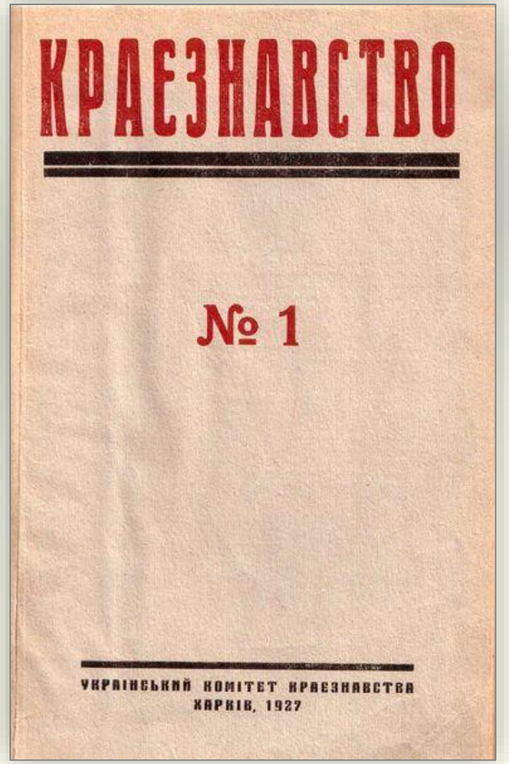

На сторінках часопису висвітлювалися теоретичні засади краєзнавства та методика краєзнавчої роботи; публікувалися матеріали, що ілюстрували досягнення у вивченні окремих регіонів; подавалася бібліографія; велося літописання краєзнавчих організацій, що співпрацювали з Українським комітетом краєзнавства. Відповідальним редактором упродовж усього існування журналу був Михайло Криворотченко. До складу редколегії входили вчені та діячі краєзнавчого руху Володимир Геринович, Кость Дубняк, Дмитро Зайцев, Петро Ковалівський, Степан Рудницький, Олександр Яната.

„КРАЄЗНАВСТВО“

ЖУРНАЛ ДЛЯ МАСОВОГО КРАЄЗНАВЦЯ ВИХОДИТЬ ЩО-МІСЯЦЯ, КРІМ ЛИПНЯ Й СЕРПНЯ (10 ЧИСЕЛ НА РІК), РОЗМІРОМ ДВА АРКУШІ

ЖУРНАЛ МАЄ ВІДДІЛИ:

1. ЗАГАЛЬНИЙ.— Освітлює теоретичні основи та загальні питання краєзнавства.
2. МЕТОДИКА КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ.— Подає практичні вказівки по краєзнавчій роботі (що і як робити краєзнавцеві).
3. ШКІЛЬНЕ КРАЄЗНАВСТВО.
4. НАШ КРАЙ.— Подає матеріяли, що наочно ілюструють досягнення в справі вивчання окремих районів краєзнавчими організаціями або окремими краєзнавцями.
5. ЖИТТЯ КРАЄЗНАВЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.— Подає відомості про життя й роботу краєзнавчих організацій.
6. БІБЛІОГРАФІЯ.— Подає зразкові бібліотечки, рекомендовані списки краєзнавчої літератури, огляд літературних новин краєзнавчих.
7. КЕРУЮЧІ МАТЕРІЯЛИ.

В 1927 р. вийде 6 чисел

ПЕРЕДПЛАТА:

До кінця року . . . . . 1 карб. 50 коп.
1 число . . . . . 30 коп.

Передплату й замовлення приймає Український Комітет Краєзнавства—ХАРКІВ, Шпитальний зав. 5 (Біологічний корпус).

Укрголовліт № 2275. 1-а друк. Вид. „Пролетарій“. Зам. № 376. Тир. 3000.

За браком коштів часопис виходив нерегулярно, а надалі, в умовах ідеологічного контролю над краєзнавчим рухом в УСРР, припинив існування.

Вийшло 28 номерів (11 випусків).

«Краєзнавство»

Наявність у фонді відділу «Україніка»:

1927, №№ 1–3; 1928, №№ 1–6/10; 1929, № 1/2, 3/10; 1930, № 1/5; 1993–2011.

ШИРТЕ ВІДОМОСТІ ПРО ЖУРНАЛ „КРАЄЗНАВСТВО"!

Кожна школа, кожний селянський будинок, кожна хата-читальня мусять передплатити „КРАЄЗНАВСТВО".

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА НА 1930 РІК НА

„КРАЄЗНАВСТВО"

Ілюстрований журнал для масового краєзнавця, виходить щомісяця, крім липня й серпня (10 чисел на рік), розміром два аркуші.

Журнал має відділи:

1. ЗАГАЛЬНИЙ.— Освітлює теоретичні основи та загальні питання краєзнавства.
2. МЕТОДИКА КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ.— Подає практичні вказівки по краєзнавчій роботі (що і як робити краєзнавцеві).
3. НАШ КРАЙ.— Подає матеріяли, що наочно ілюструють досягнення в справі вивчення окремих районів краєзнавчими організаціями або окремими краєзнавцями.
4. ЖИТТЯ КРАЄЗНАВЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.— Подає відомості про життя й роботу краєзнавчих організацій.
5. БІБЛІОГРАФІЯ.— Подає зразкові бібліотечки, рекомендовані списки краєзнавчої літератури, огляд літературних новин краєзнавчих.
6. КЕРІВНІ МАТЕРІЯЛИ.

РІЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ НА 1930 РІК ОДЕРЖАТЬ, ЯК ДОДАТОК, ПРАЦЮ:

К. ЧЕРВЯК — ВЕСІЛЛЯ МЕРЦІВ

ПЕРЕДПЛАТА:

на 1 рік — 3 крб., на 6 міс. — 1 крб. 50 к., 1 число — 30 к.

Передплату й замовлення приймає: Український Комітет Краєзнавства — Харків, вул. К. Либкнехта, 33. Усі поштово-телеграфні контори.

Комплекти за минулі роки можна набувати в редакції журналу по такій ціні:

для передплатників на 1930 р.— комплекти за 1927 р. (№ 1—3)— 50 к., за 1928 р. (№ 1—10, ілюстровані)— 2 крб, за 1929 р. (1—10, ілюстровані)— 2 крб. 50 к.; для всіх інших: 1927 р.—60 к., 1928 р.—2 крб. 50 к., 1929 р.— 3 крб. (кількість комплектів дуже обмежена).

Укрліт № 3364. Харків, 1-ша друк. вид-ва „Пролетарій". Зам. № 492. Тираж 1000 — 5 др. арк.

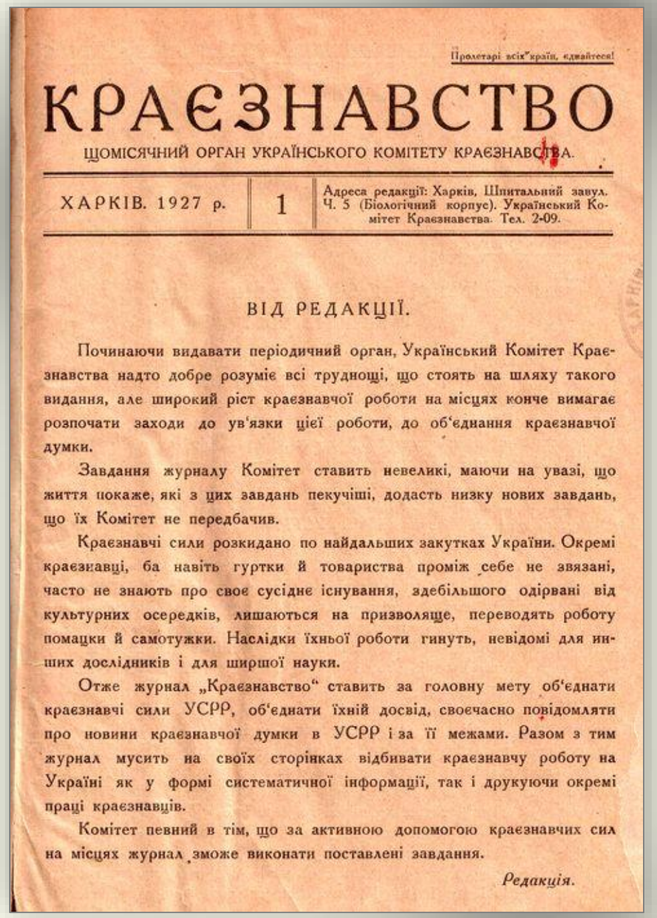

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

КРАЄЗНАВСТВО

ЩОМІСЯЧНИЙ ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО КОМІТЕТУ КРАЄЗНАВСТВА.

ХАРКІВ. 1927 р. | 1 | Адреса редакції: Харків, Шпитальний завул. Ч. 5 (Біологічний корпус). Український Комітет Краєзнавства. Тел. 2-09.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Починаючи видавати періодичний орган, Український Комітет Краєзнавства надто добре розуміє всі труднощі, що стоять на шляху такого видання, але широкий ріст краєзнавчої роботи на місцях конче вимагає розпочати заходи до ув'язки цієї роботи, до об'єднання краєзнавчої думки.

Завдання журналу Комітет ставить невеликі, маючи на увазі, що життя покаже, які з цих завдань пекучіші, додасть низку нових завдань, що їх Комітет не передбачив.

Краєзнавчі сили розкидано по найдальших закутках України. Окремі краєзнавці, ба навіть гуртки й товариства проміж себе не звязані, часто не знають про своє сусіднє існування, здебільшого одірвані від культурних осередків, лишаються на призволяще, переводять роботу помацки й самотужки. Наслідки їхньої роботи гинуть, невідомі для инших дослідників і для ширшої науки.

Отже журнал „Краєзнавство" ставить за головну мету об'єднати краєзнавчі сили УСРР, об'єднати їхній досвід, своєчасно повідомляти про новини краєзнавчої думки в УСРР і за її межами. Разом з тим журнал мусить на своїх сторінках відбивати краєзнавчу роботу на Україні як у формі систематичної інформації, так і друкуючи окремі праці краєзнавців.

Комітет певний в тім, що за активною допомогою краєзнавчих сил на місцях журнал зможе виконати поставлені завдання.

Редакція.

Літ.: Бажан О. Г. «Краєзнавство» / О. Г. Бажан // Енциклопедія історії України. – Київ, 2008. – Т. 5. – С. 279-280; Журнал «Краєзнавство» [Електронний ресурс] // Яскрава сторінка краєзнавчого руху / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка. – URL : https://istoriakraeznavstva.blogspot.com/p/blog-page_15.html;

Савчук В. О. Журнал «Краєзнавство» як феномен краєзнавчого руху в Україні / В. О. Савчук // Краєзнавство. – 2002. – № 1/4. – С. 25–26. – URL : http://history.org.ua/JournALL/kraj/kraj_2002_1/6.pdf.

«Літературний ярмарок»

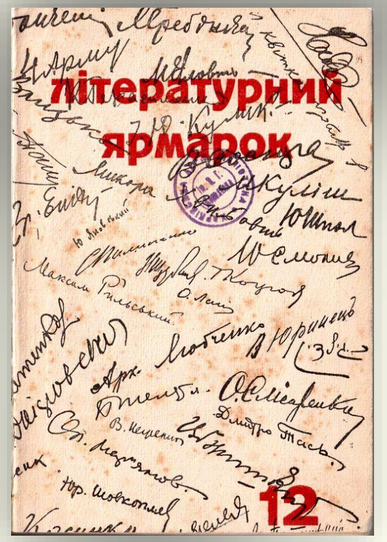

Щомісячний художньо-літературний журнал-альманах. Виходив у Харкові в 1928–1929 рр. (за іншими даними, до лютого 1930 р.). Ідея створення належала Майку Йогансену, втілили її Микола Хвильовий та Микола Куліш. Редакція позиціонувала альманах як позагруповий. У ньому друкувалися, зокрема, п'єси Микола Куліша та Аркадія Любченка, уривки з поеми Володимира Сосюри «Мазепа», роман Володимира Ґжицького «Чорне озеро», гострі сатири, полемічні твори. У художньому оформленні журналу брали участь Анатоль Петрицький, Василь Кричевський, Іван Падалка та інші відомі митці.

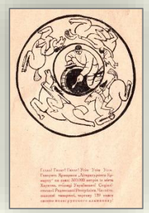

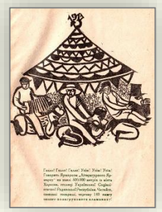

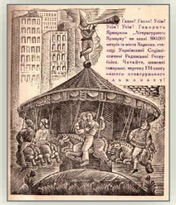

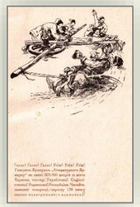

Альманах неодноразово зазнавав нападів з боку офіційної критики, навіть за зовнішнє оформлення, у якому поєднувалися модернізм і традиційні форми українського вертепу. Обкладинку кожного випуску прикрашали автографи письменників, які друкувалися в ньому. Відкривався альманах зображенням каруселі. Щодо походження його назви, Юрій Смолич писав, що «літературним ярмарком» спочатку називали відтинок вулиці Сумської від Театральної площі, де розташовувалися редакції газет і журналів, до площі Мироносицької, де містилося Державне видавниче об’єднання України. Перше число за грудень 1928 р. побачило світ також під номером 131. За задумом редколегії, це мало символізувати неперервність українського культурного процесу з часу проголошення Української незалежної держави: якби альманах почав виходити в січні 1918 р., грудневий випуск 1928 р. став би 131-м. Загалом вийшло 12 книжок (нумерація суцільна).

«Літературний ярмарок»

Наявність у фонді відділу «Україніка»: 1929, №№ 4–12.

Літ.: «Літературний ярмарок» // Літературознавчий словник-довідник. – Київ, 1997. – С. 421–422; Назаренко В. М. Ігрові стратегії альманаху «Літературний ярмарок» у контексті експериментальної літератури 1920–30-х років : автореферат дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / В. М. Назаренко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2017. – 20 с.; Цимбал Я. «Літературний ярмарок»: гра як спосіб життя [Електронний ресурс] / Ярина Цимбал // Читомо : портал про культуру читання і мистецтво книговидання. – URL: https://chytomo.com/ekzempliary-xx/literaturnyj-iarmarok-hra-iak-sposib-zhyttia.

Малюнки роботи В. Кричевського на берегах «Літературного ярмарку», 1929, кн. 6.

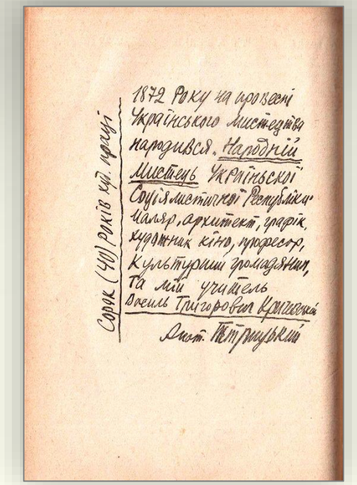

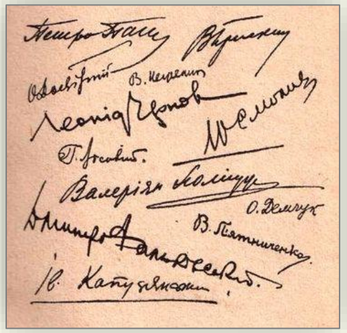

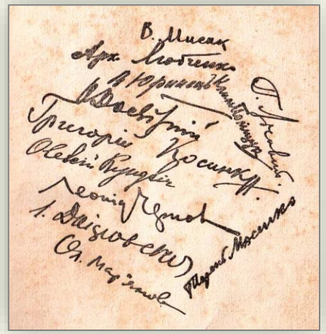

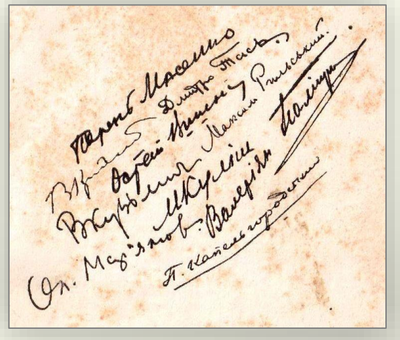

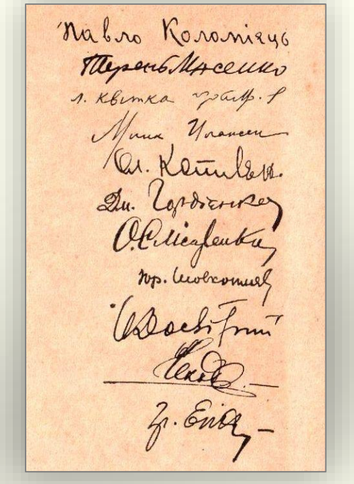

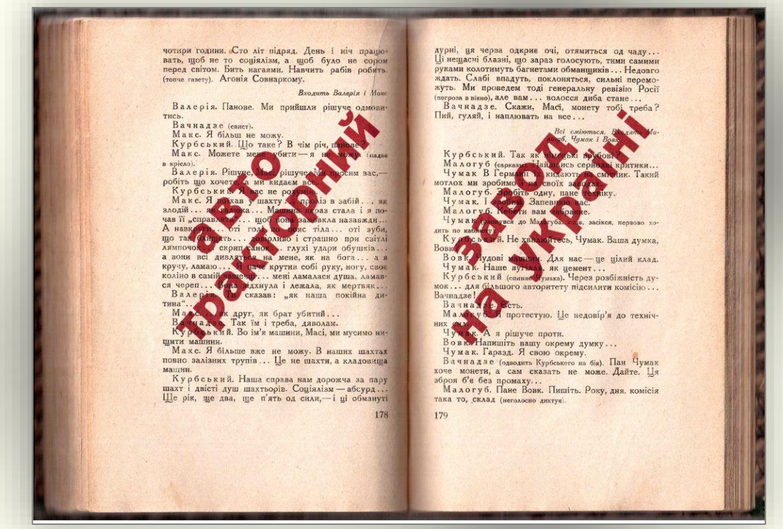

«Мистецька трибуна»

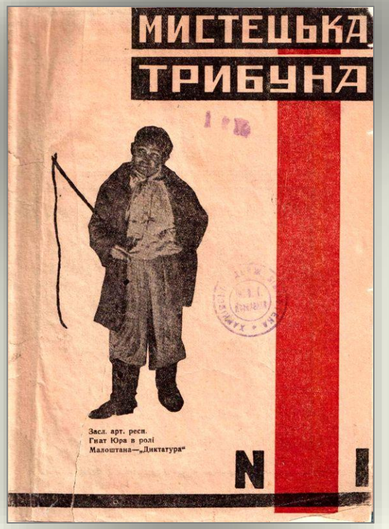

Ілюстрований двотижневик, орган Всеукраїнського комітету спілки робітників мистецтва. Видавався в Харкові з лютого 1930 до липня 1931 р. У вступній статті окреслено завдання нового професійного журналу: висвітлення питань *«політичного, професійного та мистецько-виробничого виховання робітників мистецтва»*, визначення шляхів розвитку радянського мистецтва, зокрема кінематографу, обговорення підготовки мистецьких кадрів.

Декларувалися також *«широкі дискусії на теми з політично-мистецьких проблем»* творчих організацій і закладів. На його сторінках друкувалися рецензії на художні виставки, спектаклі та кінофільми, новини мистецького життя, бібліографічні нотатки, дописи читачів, реклама та оголошення. З журналом співпрацювали відомі митці Василь Василько, Олександр Довженко, Мар'ян Крушельницький, Лесь Курбас, Анатоль Петрицький та ін. Вийшло 33 номери (26 випусків).

«Мистецька трибуна»

ЯКИМ ПОВИНЕН БУТИ НАШ ЖУРНАЛ

НЕ ПОВИННО БУТИ МІСЦЯ БЕЗПРИНЦИПНОСТИ

З того дня, коли новий журнал за відомими провінціальними харківськими традиціями стане на шлях безпринципності мистецької, почне приписувати незаслужені балі митцям та стане займатися дрібною дипломатією, роля його безславно скінчиться як і його попередників.

Отже, щиро бажаю новому журналові стати справжнім живчиком справжнього театрального життя України і її столиці, бути зв'язком широких мас глядачів з театральним активом у справі будівництва соціялістичного театру і боротьби засобами театру за культуру революцію і чергові завдання нашого сьогодні.

Нар. артист Респ. Лесь Курбас

ВІТАЄМО НАШ ЖУРНАЛ

Робітники мистецтва відчувають гостру потребу мати свій журнал і тепер, коли він є, перед нами стоїть завдання скерувати його роботу так, щоб він відповідав найпекучішим мистецьким потребам.

На мою думку, треба на сторінках „Мистецької Трибуни" відкрити дискусію, та навіть організувати диспут на тему „Який повинен бути наш журнал". Найближчий всеукраїнський з'їзд спілки так само повинен обговорити це питання.

А тимчасом ми, робітники мистецтва, вітаємо новий журнал — наш журнал — і обіцяємо йому найширшу підтримку. Зі свого боку ми вимагаємо, щоб він був актуальним і передусім вчасно відкликався на вимоги сьогоднішнього дня.

Йосип Гірняк

ЖУРНАЛ - ОРГАНІЗАТОР СУСПІЛЬНОЇ ДУМКИ

На мою думку, новий журнал повинен поставити за своє завдання допомагати своєму читачеві розібратися в складних питаннях мистецтва і давати чітку класову аналізу різним його явищам. Журнал має відограватися ролю організатора суспільної думки пролетарського активного свідомого читача, а так само розшифровувати формальні шляхи розвитку театрів не лише для читача, а й для самих театрів.

„Мистецька Трибуна" хай подбає, щоб на її сторінках фіксувалася думка робітника про всі явища мистецького сьогодні. Журнал мусить стати організатором творчої думки мас у низці питань культурного процесу радянських республік.

Крушельницький

ЯКИМ ПОВИНЕН БУТИ НАШ ЖУРНАЛ

БУТИ АКТИВНИМ ЧИННИКОМ ЗМІЦНЕННЯ МИСТЕЦЬКИХ СИЛ

Як орган спілки Робмис, „Мистецька Трибуна" мусить передусім давати широку інформацію про мистецьке життя України, всього Радянського Союзу і закордону, всебічно висвітлювати виробниче та побутове становище робітників мистецтва і взагалі бути активним чинником у галузі об'єднання та зміцнення мистецьких сил.

Крім того мені, як драматургові, дуже хотілося б, щоб на сторінках „Мистецької Трибуни" зовсім не було рецензій на п'єси, яких рецензенти персонально не читали, а тільки бачили на кону.

Яків Мамонтов

Я ЗА АКТУАЛЬНИЙ, МАСОВИЙ ЖУРНАЛ

На журнал „М. Т.", як на професійно-мистецький, покладаю велику надію щодо живого профкерівництва нашими театрами. Думаю, що через це усунеться низка дефектів, зокрема партизанщина в театральній справі, рвацтво, самореклама тощо.

Мої побажання: щоб „Мистецька Трибуна" — був живим, масовим, цікавим, різноманітним і актуальним журналом; щоб він не відставав у темпах своєї роботи від темпу сьогоднішнього дня; щоб він якнайтісніше зв'язався з великою масою нового глядача, що прийшов до театру за часів революції, щоб регулярно виходив і був дешевий та приступний ціною.

Заслуж. артист В. Василько

НАЙТІСНІШЕ ЗВ'ЯЗАТИСЯ З ГЛЯДАЧЕМ

Робітники мистецтва можуть лише вітати новий свій журнал.

На мою думку, журнал повинен взяти курс на висвітлення всіх галузей мистецтва та об'єктів, зв'язаних з ним. Зокрема, як професійний журнал, він повинен звернути увагу на побутовий бік робітників мистецтва.

Основне побажання — це, щоб журнал серйозну увагу звернув на пересувні театри в центрі та на периферії. Преса майже не лише про них. Тимчасом вони провадять величезну культурну роботу серед широких мас і безперечно потребують живого керівництва.

Д. Крамської

5

ВИДАВНИЦТВО ВУК'у РОБМИС

цим сповіщає, що з 12-го номера видання журналу

„Мистецька Трибуна"

ПРИПИНЯЄТЬСЯ

По всіх справах, що виникають у зв'язку з ліквідацією журналу, звертатись до 1 вересня 1931 року до Ліквідкому—Харків, Палац Праці, 70, ВУК Робмис.

Передплачуйте багато ілюстрований журнал

МИСТЕЦЬКА ТРИБУНА

(Орган Всеукраїнського комітету спілки робітників мистецтв)

ВИХОДИТЬ ДВІЧІ НА МІСЯЦЬ

Умови передплати на 1931 рік:

на рік—3 карб. 60 коп., на ½ року—2 карб., на 3 міс.—1 карб. 20 коп.

(Ціна окремого номера 20 коп.)

Адреса: Харків, Палац Праці 70, видавництву ВУК'у Робмис (Телефон №№ 63-04, 46-36)

Передплату можна давати також через пошт.-телегр. філії по Україні, або через уповноважених в-ва при спілці Робмис

Наявність у фонді відділу «Україніка»:

1930, №№ 1–20/21; 1931, №№ 1–12

(повний комплект).

Журнал в електронній колекції

«Літературно-мистецькі журнали Харкова першої третини XX століття»

https://collection.korolenko.kharkov.com/kolekcija/mystecka-trybuna.

Літ.: Полянська Н. І. «Мистецька трибуна» / Н. І. Полянська // Енциклопедія Сучасної України / Нац. акад. наук України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енцикл. дослідж. НАН України. – Київ, 2018. – Т. 20. – С. 527; Щукіна Ю. Журнал «Мистецька трибуна» (1930–1931): особливості позиціонування серед видань про театр / Юлія Щукіна // Наук. вісн. Київ. нац. ун-ту театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. – Вип. 36. – С. 55–64.

«Універсальний журнал»

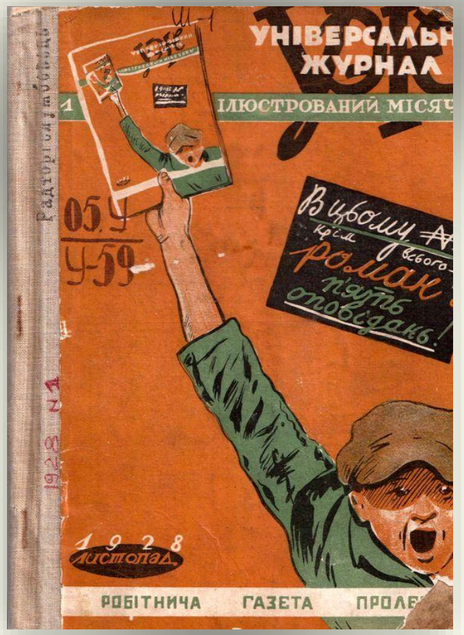

Ілюстрований щомісячник. Виходив у 1928–1929 рр. у Харкові. Головним редактором був Юрій Смолич. До складу редакції входили Микола Бажан, Остап Вишня, Володимир Іволгін, Майк Йогансен, Левко Ковалів, Лев Каплан, Олекса Слісаренко. Як зазначалося в рекламі, це був *«журнал всесвітніх і наших новин, фотомови, веселої розваги, спорту, краєзнавства, мисливства, гострого фейлетону, всіх мистецтв, а насамперед – сюжетної белетристики й сюжетної поезії»*. Його девіз: *«Немає в світі такої речі, що про неї не можна б цікаво розповісти»*.

З виданням співпрацювали письменники Іван Багряний, Олекса Влизько, Василь Вражливий, Володимир Ґжицький, Петро Панч, Валеріян Поліщук, Михайль Семенко, Микола Хвильовий, Леонід Чернов, Юрій Яновський, митці Василь Кричевський, Іван Падалка, Анатоль Петрицький. Крім творів української літератури, друкувалися переклади з іноземних мов. Багато уваги часопис також приділяв питанням мистецтва, оглядам культурного життя в світі. Варте уваги художнє оформлення журналу: шрифти, заголовки, подання і розміщення матеріалу, креативна самореклама. На думку укладачів «Енциклопедії українознавства», *«“УЖ” являв собою зразок кваліфікованої української журналістики»*. Вийшло 10 чисел.

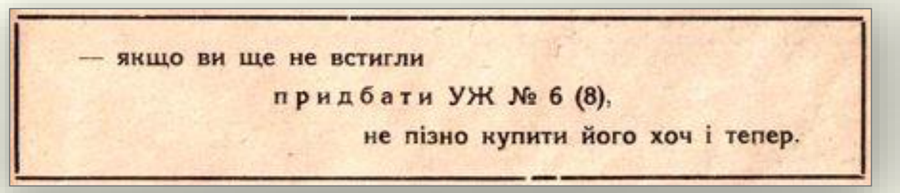

«Універсальний журнал»

Наявність у фонді відділу «Україніка»: 1928, №№ 1–2; 1929, №№ 1–7, грудень.

Нема в світі такої речі, що про неї не можна б цікаво розповісти

ЧИТАЙТЕ І РЕКОМЕНДУЙТЕ ВСІМ НОВИЙ ЖУРНАЛ ЦІКАВОГО Й РІЗНОМАНІТНОГО ЧИТАННЯ

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ „У Ж"

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ — видається по типу найкращих закордонних.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ — це журнал зовсім нового для українського читача жанру.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ — це літературно-мистецько-громадський Універмаг.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ — це журнал всесвітніх і наших новин, фотомови, веселої розваги, спорту, краєзнавства, мисливства, гострого фейлетону, всіх мистецтв, а насамперед — **сюжетної белетристики і сюжетної поезії**. Він багатоілюстрований. Девіз Універсального Журналу — Нема в світі такої речі, що про неї не можна б цікаво розповісти.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ — це журнал для читача.

УЖ — бачить усе. **УЖ** — чує все. **УЖ** — на все відгукається.

УЖ — уміє про все цікаво розповісти.

В журналі беруть участь найцікавіші з сучасних письменників, журналістів, художників, поетів та винахідників.

Склад редакції: М. Бажан, Остап Вишня, Майк Йогансен, Левко Ковалів, О. Слісаренко, Ю. Смолич.

Відповідальний редактор **Б. Ліфшиць.**

УЖ виходить щомісяця і має в кожному місячному зошиті 96 сторінок (середнього формату) з найцікавішим і найрізноманітнішим матеріялом. **УЖ** — найдешевший журнал. Він коштує: на рік — 5 крб. 20 коп., на 6 міс. — 2 крб. 70 к., на 3 міс. — 1 крб. 40 коп., на 1 міс. — 50 коп.

Передплату шліть негайно на адресу: Харків, вул. К. Лібкнехта 11, Видавництво „РОБІТНИЧОЇ ГАЗЕТИ ПРОЛЕТАР"

ВСІ ЧИТАЮТЬ УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ

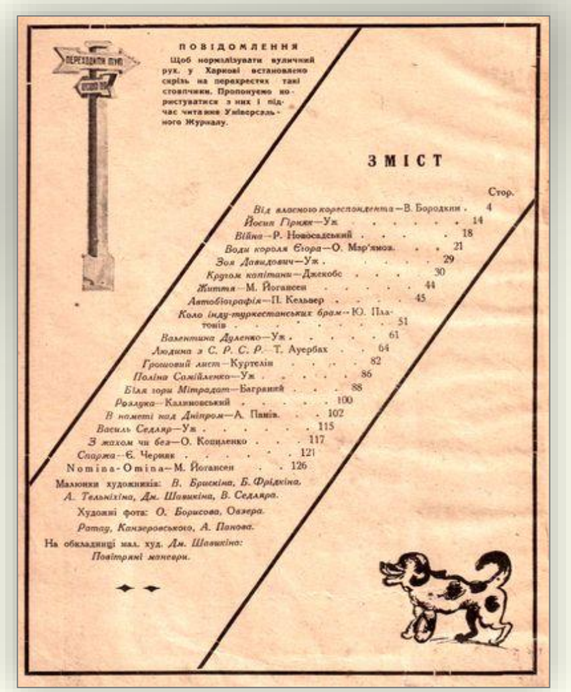

ПОВІДОМЛЕННЯ

Щоб нормалізувати вуличний рух, у Харкові встановлено скрізь на перехрестях такі стовпчики. Пропонуємо користуватися з них і під час читання Універсального Журналу.

ЗМІСТ

Стор.

Від власного кореспондента—В. Бородкин . 4
Йосип Гірняк—Уж . . . 14
Війна—Р. Новосадський . . . 18
Води короля Єгора—О. Мар'янов. . . 21
Зоя Давидович—Уж . . . 29
Кругом капітана—Джекобс . . . 30
Життя—М. Йогансен . . . 44
Автобіографія—П. Кельвер . . . 45
Коло інду-туркестанських брам—Ю. Платонів . . . 51
Валентина Дуленко—Уж . . . 61
Людина з С. Р. С. Р.—Т. Ауербах . . . 64
Грошовий лист—Куртелін . . . 82
Поліна Солайленко—Уж . . . 86
Біля гори Мітридат—Багряний . . . 88
Реклама—Калиновський . . . 100
В кометі над Дніпром—А. Панів. . . 102
Василь Седляр—Уж . . . 115
З жахом чи без—О. Кошелєнко . . . 117
Спорта—Є. Черняк . . . 121
Nomina-Omina—М. Йогансен . . . 126

Малюнки художників: *В. Брюсіна, Б. Фріхіна, А. Тельніхіна, Дм. Шевкіна, В. Седляра.*

Художні фото: *О. Борисова, Озера.*

Ротор, *Канзеровського, А. Панова.*

На обкладинці мал. худ. *Дм. Шевкіна:* *Повітряні маневри.*

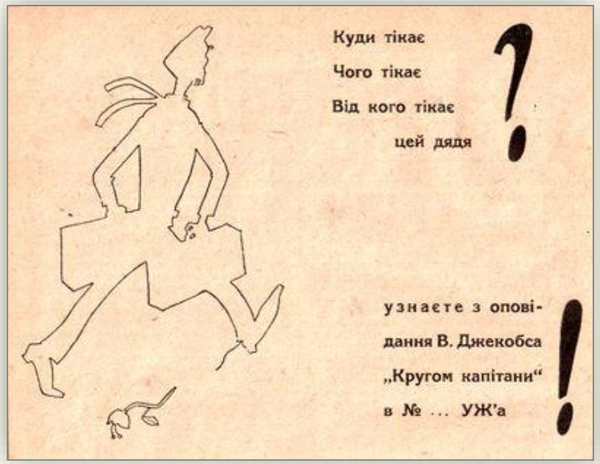

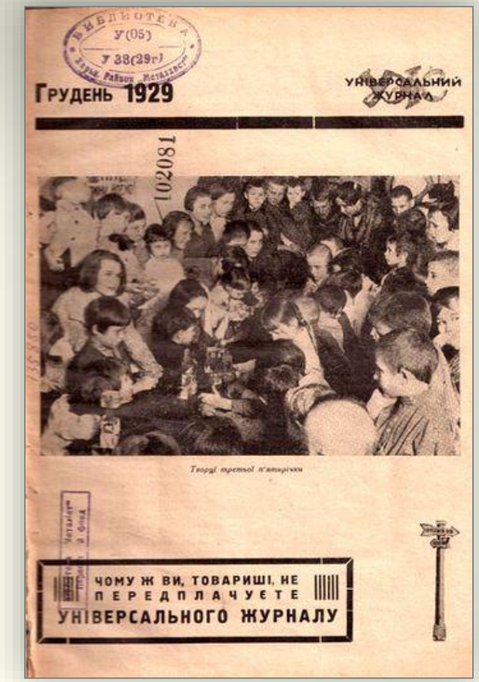

Нема в світі такої речі, що про неї не можна б цікаво розповісти

ЧИТАЙТЕ І РЕКОМЕНДУЙТЕ ВСІМ НОВИЙ ЖУРНАЛ ЦІКАВОГО Й РІЗНОМАНІТНОГО ЧИТАННЯ

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ „У Ж"

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ — видається по типу найкращих закордонних.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ — це журнал зовсім нового для українського читача жанру.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ — це літературно-мистецько-громадський Універмаг.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ — це журнал всесвітніх і наших новин, фотомови, веселої розваги, спорту, краєзнавства, мисливства, гострого фейлетону, всіх мистецтв, а насамперед — **сюжетної белетристики і сюжетної поезії**. Він багатоілюстрований. Девіз Універсального Журналу — Нема в світі такої речі, що про неї не можна б цікаво розповісти.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ — це журнал для читача.

УЖ — бачить усе. **УЖ** — чує все. **УЖ** — на все відгукається.

УЖ — уміє про все цікаво розповісти.

В журналі беруть участь найцікавіші з сучасних письменників, журналістів, художників, поетів та винахідників.

Склад редакції: М. Бажан, Остап Вишня, Майк Йогансен, Левко Ковалів, О. Слісаренко, Ю. Смолич.

Відповідальний редактор **Б. Ліфшиць.**

УЖ виходить щомісяця і має в кожному місячному зошиті 96 сторінок (середнього формату) з найцікавішим і найрізноманітнішим матеріялом. **УЖ** — найдешевший журнал. Він коштує: на рік — 5 крб. 20 коп., на 6 міс. — 2 крб. 70 коп., на 3 міс. — 1 крб. 40 коп., на 1 міс. — 50 коп.

Передплату шліть негайно на адресу:

Харків, вул. К. Лібкнехта № 11.

Видавництво „РОБІТНИЧОЇ ГАЗЕТИ ПРОЛЕТАР"

ВСІ ЧИТАЮТЬ УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ

„Харполіграф" Третя Друк. ім. Фрунзе. Укрголовліт 37-жб. Зам. 2318. Пр. 5.500

Літ.: «Універсальний журнал» // Енциклопедія українознавства / голов. ред. В. Кубійович. – Перевид. в Україні. – Львів, 2000. – Т. 9. – С. 3463; Цимбал Я. «УЖ» – радісне дзеркало нашої бадьорої епохи [Електронний ресурс] / Ярина Цимбал // Читомо : портал про культуру читання і мистецтво книговидання. – URL: https://chytomo.com/ekzempliary-xx/uzh-radisne-dzerkalo-nashoi-badoroi-epokhy.

В еміграції: закордонні українські журнали 1940-х років

Періодичні видання української діаспори є цінним джерелом з історії України, а також інформації про життя українців, які в різний час і з різних причин опинилися за межами батьківщини. Надзвичайно цікавим явищем українського друку є часописи «таборового періоду», що були видані невдовзі після закінчення Другої світової війни в таборах для переміщених осіб у Німеччині та Австрії. Серед них – «Арка» (1947–1948) та «Літаври» (1947), які зберігаються у фонді відділу «Україніка».

«Арка»

Журнал *«літератури, мистецтва і критики»*. Виходив з липня 1947 до травня 1948 р. у видавництві «Українська трибуна» (Мюнхен, Німеччина) у співпраці з видавничою комісією Мистецького українського руху, фактично був його друкованим органом. До редколегії входили В. Домонтович (Віктор Петров), Зенон Тарнавський, Богдан Нижанківський та ін. Фактичним редактором був Юрій Шевельов. Художнє оформлення здійснював Яків Гніздовський. За спогадами Ю. Шевельова, назву «Арка» було обрано як *«символ виходу в світову культуру (Гніздовський за знак журналу вибрав стилізований образ арки з мотивами брами Заборовського)»* (Шевельов, Ю. Я – мене – мені... (і довкруги). [Кн.] 2. В Європі. Харків ; Нью-Йорк, 2001. С. 199).

У журналі друкувалися українські автори 1930-х рр. (Богдан-Ігор Антонич, Микола Зеров), письменники-емігранти (Петро Балей, Василь Барка, Олекса Веретенченко, Святослав Гординський, Докія Гуменна, Юрій Клен, Леонід Лиман, Оксана Лятуринська, Євген Маланюк, Улас Самчук). Публікувалися переклади поезій (Шарль Бодлер, Гуго фон Гофмансталь, Карел Яромир Ербен) і прози (Герман Гессе, Андре Жід), статті Юрія Шереха (Шевельова), Ігоря Костецького, Якова Гніздовського, Едварда Козака, спогади, рецензії, хронікальні та ілюстративні матеріали. Вийшло 11 номерів часопису (9 випусків).

«Арка»

Наявність у фонді відділу «Україніка»: 1947, №№ 2/3,4.

Літ.: Доценко, Р. І. «Арка» / Р. І. Доценко // Енциклопедія Сучасної України / Нац. акад. наук України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енцикл. дослідж. НАН України. – Київ, 2001. – Т. 1. – С. 646; Панченко В. Це було в Мюнхені... [Електронний ресурс] / Володимир Панченко // День : щоден. всеукр. газета. – URL : https://day.kyiv.ua/article/istoriya-i-ya/tse-bulo-v-myunkheni.

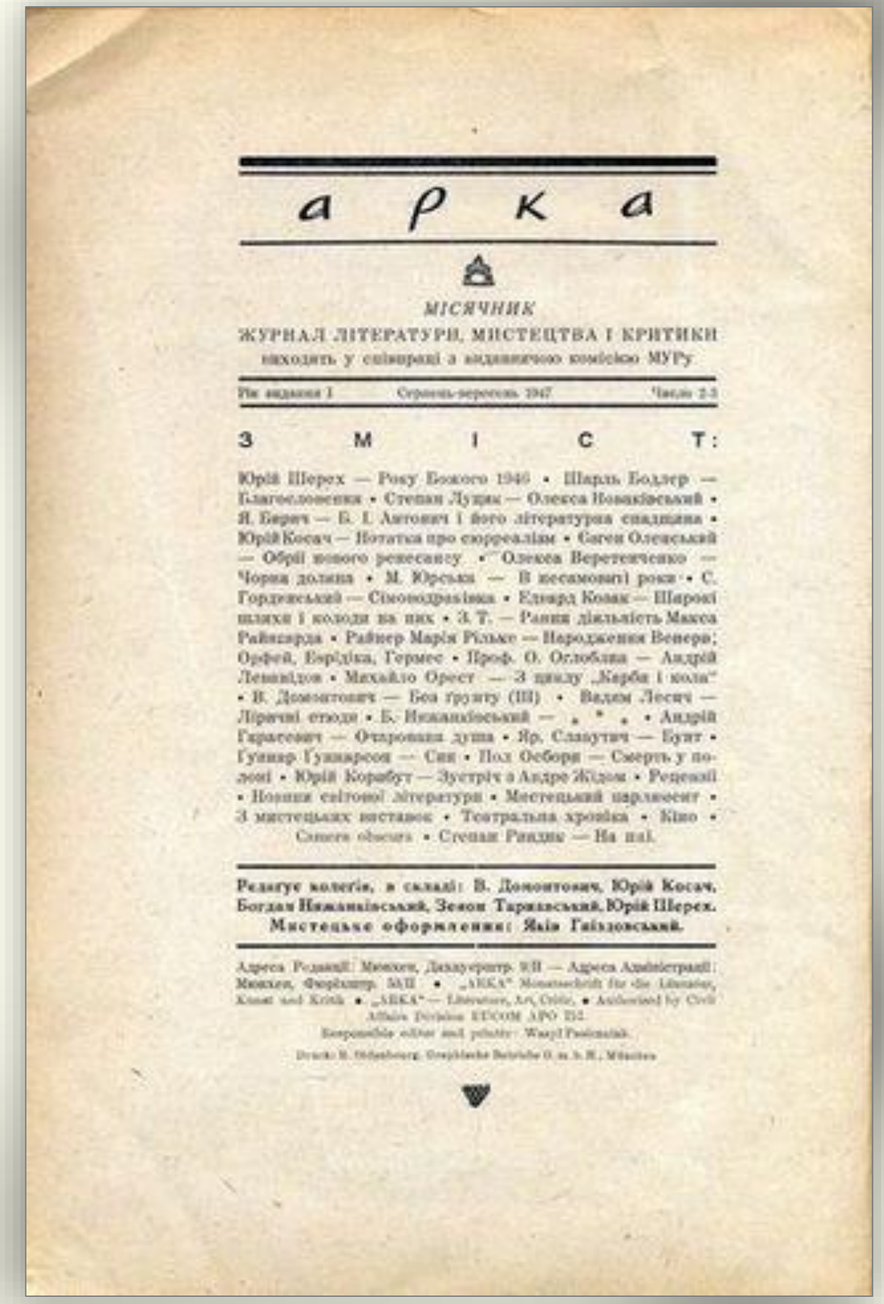

а р к а

МІСЯЧНИК
ЖУРНАЛ ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КРИТИКИ
виходить у співпраці з видавничою комісією МУРу

Рік видання 1 | Страсень-вересень 1947 | Число 2-3

З М І С Т:

Юрій Шерех — Року Божого 1946 • Шарль Бодлер — Благословення • Степан Луцик — Олекса Новаківський • Я. Бирич — Б. І. Антонич і його література сьогодення • Юрій Косач — Нотатки про сюрреалізм • Євген Олесьський — Обрії нового ренесансу • Олекса Веретенченко — Чорна долина • М. Юрська — В несамовиті роки • С. Гординський — Симонодраліка • Едвард Кожак — Широкі шляхи і колоди на них • З. Т. — Ранній діяльність Макса Райнгарда • Райнер Марія Рільке — Народження Венери; Орфей, Еврідіка, Гермес • Проф. О. Оглоблин — Андрій Левицький • Михайло Орест — З циклу „Керби і коли" • В. Домонтович — Без грунту (III) • Вадим Лесич — Ліричні етюди • Б. Нижанківський — „ " • Андрій Гарасевич — Очарована душа • Яр. Славутич — Бунт • Гуннар Гуннарсон — Син • Под Осебра — Смерть у полоні • Юрій Корабут — Зустріч з Андре Жідом • Рецензії • Новини світової літератури • Мистецький щоденник • З мистецьких виставок • Театральна хроніка • Кіно • Спомин обвезя • Степан Ривдик — На пні.

Редагує колегія, в складі: В. Домонтович, Юрій Косач, Богдан Нижанківський, Зенон Тарнавський, Юрій Шерех.
Мистецьке оформлення: Яків Гніздовський.

Адреса Редакції: Мюнхен, Дахауерштр. 9/II — Адреса Адміністрації: Мюнхен, Фюрстенштр. 30/II • „АРКА" Monatsschrift für die Literatur, Kunst und Kritik • „ARKA" — Literature, Art, Critic, • Authorized by Civil Affairs Division ETOUSA APO 757.

Responsible editor and publisher: Wasyl Pankiwskyj.

Druck: B. Heidenberg, Graphische Betriebe G. m. b. H., München

«Літаври»

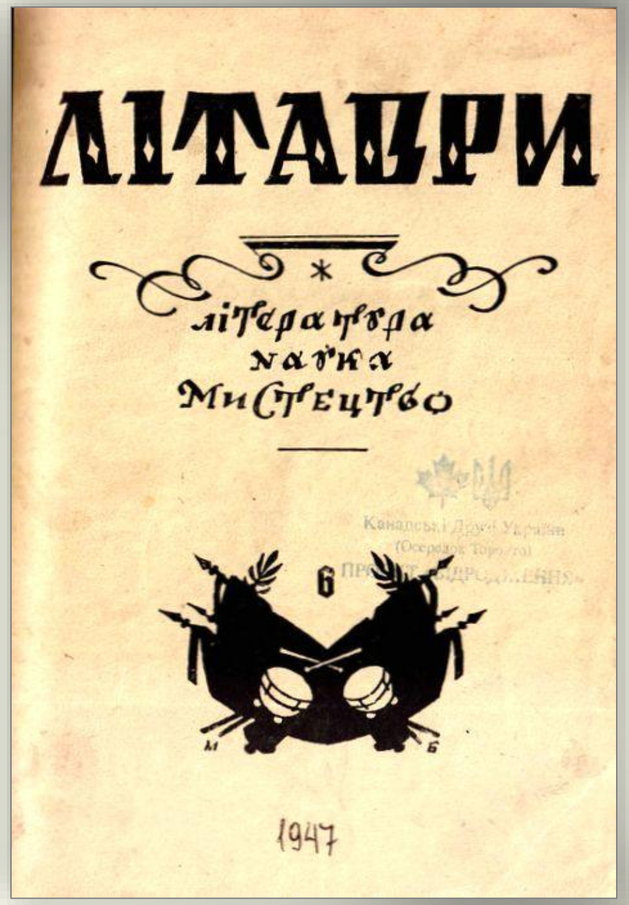

Літературно-мистецький і науково-популярний щомісячник, орган Спілки українських науковців, літераторів і митців у Австрії. Виходив з квітня до грудня 1947 р. у Зальцбурзі, у видавництві Петра Волиняка «Нові дні». До редколегії, яку очолював Юрій Клен, входили Юрій Лавріненко, Борис Олександрів, Іван Кошелівець, Богдан Романенчук. Обкладинку виконав відомий графік Микола Бутович. На титульному аркуші містився девіз журналу – цитата з сонета Миколи Зерова:

«Прекрасна пластика і контур строгий,
Добірний стиль, залізна колія –
Оце твоя, Україно, дорога».

У журналі друкувалися твори Лесі Українки, Юрія Клена, Ігоря Качуровського, Михайла Ореста, Ігоря Ковалева, Авеніра Коломийця, Павла Филиповича, Ганни Черінь, Миколи Зерова, Наталії Геркен та ін. Часопис було названо на знак пошани до видавців журналу «Літаври», що виходив у Києві на чолі з Оленою Телігою, яка трагічно загинула від рук гестапівців узимку 1942 р. Видання було припинено за браком коштів. Вийшло 6 номерів.

«Літаври»

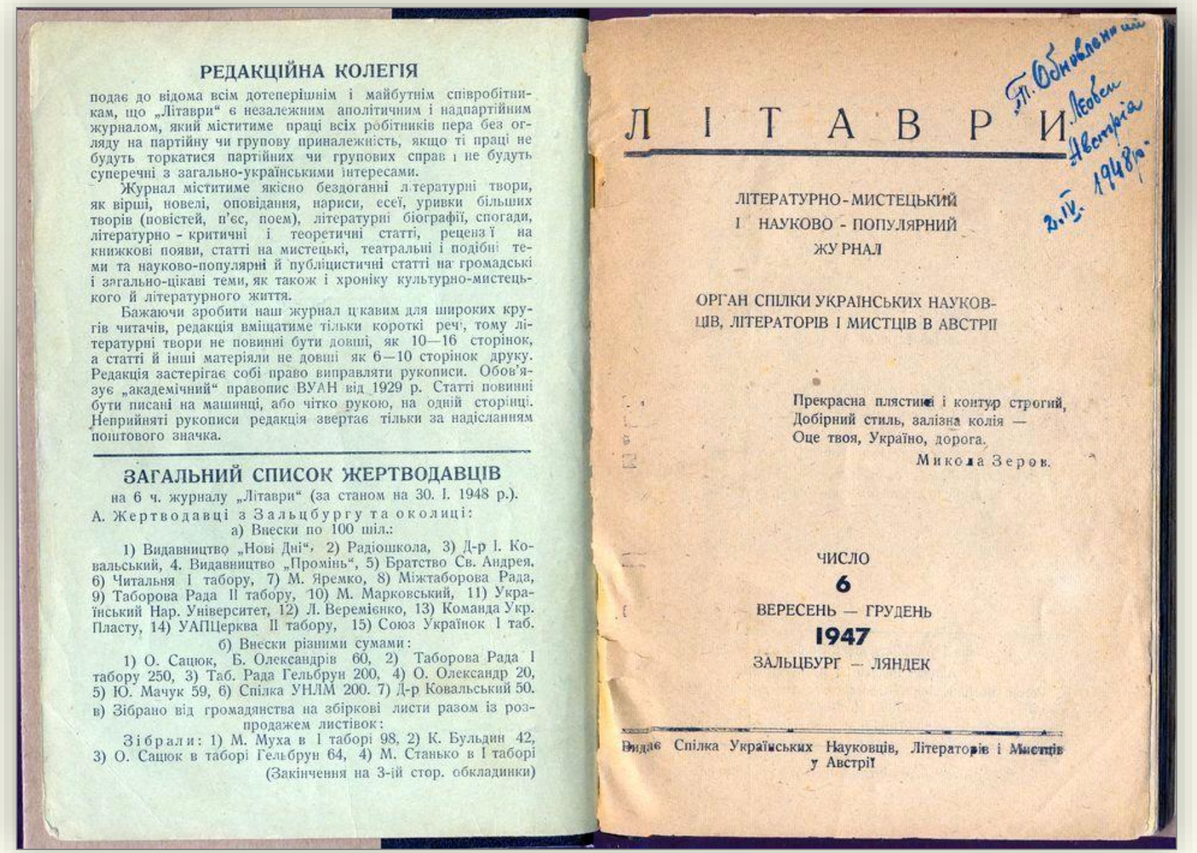

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

подає до відома всім дотеперішнім і майбутнім співробітникам, що „Літаври“ є незалежним аполітичним і надпартійним журналом, який міститиме праці всіх робітників пера без огляду на партійну чи групову приналежність, якщо ті праці не будуть торкатися партійних чи групових справ і не будуть суперечні з загально-українськими інтересами.

Журнал міститиме якісно бездоганні літературні твори, як вірші, новелі, оповідання, нариси, есеї, уривки більших творів (повістей, п'єс, поем), літературні біографії, спогади, літературно - критичні і теоретичні статті, рецензії на книжкові появи, статті на мистецькі, театральні і подібні теми та науково-популярні й публіцистичні статті на громадські і загально-цікаві теми, як також і хроніку культурно-мистецького й літературного життя.

Бажаючи зробити наш журнал цікавим для широких кругів читачів, редакція вміщатиме тільки короткі речі, тому літературні твори не повинні бути довші, як 10—16 сторінок, а статті й інші матеріяли не довші як 6—10 сторінок друку. Редакція застерігає собі право виправляти рукописи. Обов'язує „академічний“ правопис ВУАН від 1929 р. Статті повинні бути писані на машинці, або чітко рукою, на одній сторінці. Неприйняті рукописи редакція звертає тільки за надісланням поштового значка.

ЗАГАЛЬНИЙ СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ

на 6 ч. журналу „Літаври“ (за станом на 30. І. 1948 р.).

А. Жертводавці з Зальцбургу та околиці:

а) Внески по 100 шіл.:

1) Видавництво „Нові Дні“, 2) Радіошкола, 3) Д-р І. Ковальський, 4. Видавництво „Промінь“, 5) Братство Св. Андрея, 6) Читальня І табору, 7) М. Яремко, 8) Міжтаборова Рада, 9) Таборова Рада ІІ табору, 10) М. Марковський, 11) Український Нар. Університет, 12) Л. Веремієнко, 13) Команда Укр. Пласту, 14) УАПЦерква ІІ табору, 15) Союз Українок І таб.

б) Внески різними сумами:

1) О. Сацюк, Б. Олександрів 60, 2) Таборова Рада І табору 250, 3) Таб. Рада Гельбрун 200, 4) О. Олександр 20, 5) Ю. Мачук 59, 6) Спілка УНЛМ 200. 7) Д-р Ковальський 50.

в) Зібрано від громадянства на збіркові листи разом із розпродажем листівок:

Зібрали: 1) М. Муха в І таборі 98, 2) К. Бульдин 42, 3) О. Сацюк в таборі Гельбрун 64, 4) М. Станько в І таборі

(Закінчення на 3-ій стор. обкладинки)

Л І Т А В Р И

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ І НАУКОВО - ПОПУЛЯРНИЙ ЖУРНАЛ

ОРГАН СПІЛКИ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ, ЛІТЕРАТОРІВ І МИСТЦІВ В АВСТРІЇ

Прекрасна пластика і контур строгий,
Добірний стиль, залізна колія —
Оце твоя, Україно, дорога.

Микола Зеров.

ЧИСЛО
6
ВЕРЕСЕНЬ — ГРУДЕНЬ
1947
ЗАЛЬЦБУРГ — ЛЯНДЕК

Видає Спілка Українських Науковців, Літераторів і Мистців у Австрії

Наявність у фонді відділу «Україніка»:

1947, №№ 1–6 (повний комплект).

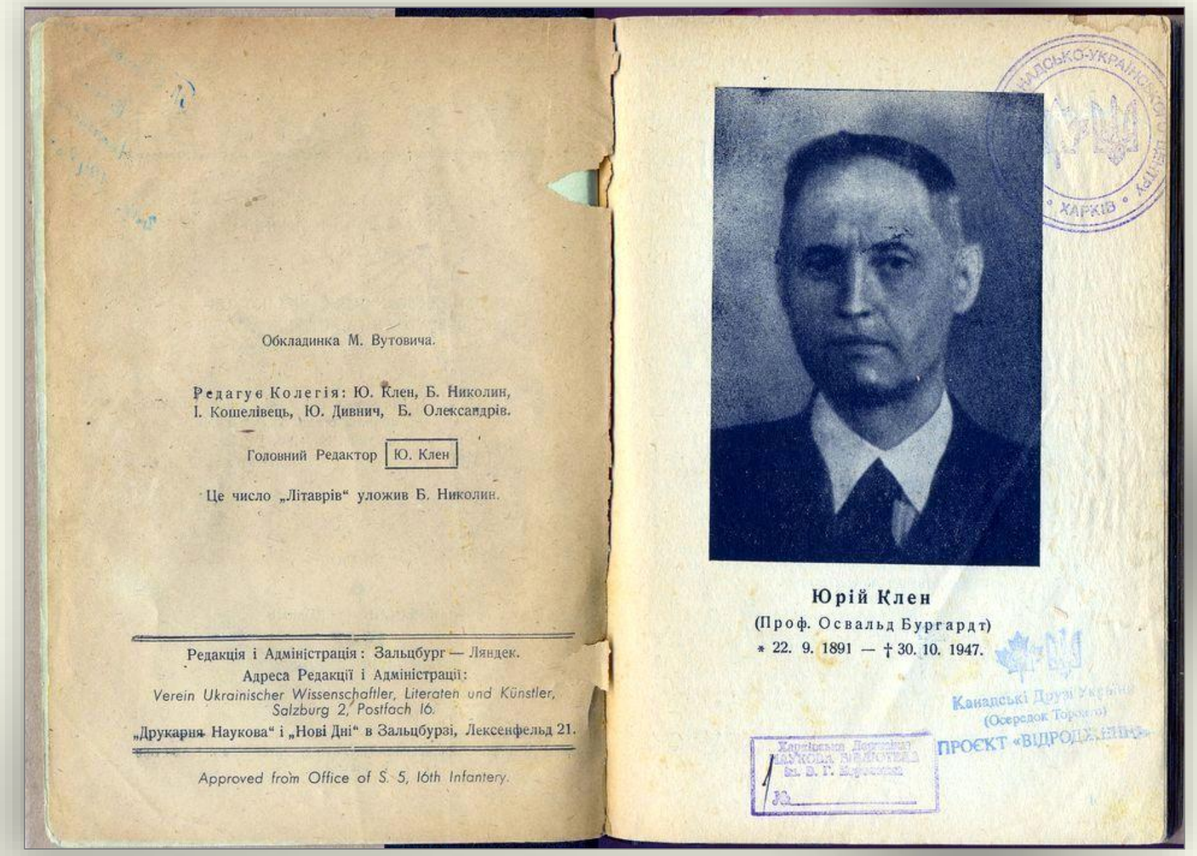

Обкладинка М. Вутовича.

Редагує Колегія: Ю. Клен, Б. Николин, І. Кошелівець, Ю. Дивнич, Б. Олександрів.

Головний Редактор Ю. Клен

Це число „Літаврів“ уложив Б. Николин.

Редакція і Адміністрація: Зальцбург — Ляндек.
Адреса Редакції і Адміністрації:
Verein Ukrainischer Wissenschaftler, Literaten und Künstler,
Salzburg 2, Postfach 16.
„Друкарня Наукова“ і „Нові Дні“ в Зальцбурзі, Лексенфельд 21.

Approved from Office of S. 5, 16th Infantery.

Юрій Клен

(Проф. Освальд Бургардт)

* 22. 9. 1891 — † 30. 10. 1947.

Канадські Друзі України (Осередок Торонто)
ПРОЄКТ «ВІДРОДЖЕННЯ»
Харківська Державна Академія Бібліотечної Справи ім. В. І. Вернадського

Літ.: Доценко Р. І. «Літаври» / Р. І. Доценко // Енциклопедія Сучасної України / Нац. акад. наук України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енцикл. дослідж. НАН України. – Київ, 2016. – Т. 17. – С. 480.

Усіх, кого цікавить історія України чи Харківщини,
розвиток друку та журналістики, літератури й мистецтва,
запрошуємо до читального залу
відділу «Україніка» ім. Т. Г. Шевченка
Харківської державної наукової бібліотеки
ім. В. Г. Короленка.

Використана література:

- Маруняк В. Українська еміграція в Німеччині і Австрії по Другій світовій війні. Т. 1. Роки 1945–1951 / Володимир Маруняк. – Мюнхен : Акад. вид-во П. Белея, 1985. – 432 с.
- Минко В. Червоний Парнас : сповідь колишнього плужанина / Василь Минко. – Київ : Рад. письменник, 1972. – 232 с.
- Михайлин І. Л. Нарис історії журналістики Харківської губернії. 1812–1917 / І. Л. Михайлин. – Харків : Колорит, 2007. – 366 с.: іл.
- Періодичні видання УРСР. 1918–1950. Журнали : бібліогр. довід. / Кн. палата України. – Харків, 1956. – 462 с.
- Українські періодичні видання у фонді ХДНБ ім. В. Г. Короленка : друк. кат. Вип. 1. Журнали (1816–1917) / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. Л. Ф. Бондаренко]. – Харків, 2000. – 142 с.